

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **J. V.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 29. 1. 2013, čj. 72 Ad 5/2011 - 190,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Přehled dosavadního řízení

[1] Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení (dále též „žalované“) ze dne 20. 4. 2010, čj. X, byla zamítnuta žádost žalobce o přiznání částečného invalidního důchodu ze dne 5. 10. 2009 pro nesplnění podmínek uvedených v § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále též „zákon č. 155/1995 Sb.“). Žalobce požádal o přiznání částečného invalidního důchodu ode dne vzniku nároku.

[2] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, v nichž uvedl, že nesouhlasí s posouzením svého zdravotního stavu, neboť jeho zdravotní stav je dlouhodobě nepříznivý, což doložil lékařskými zprávami.

[3] Žalovaná rozhodnutím ze dne 14. 10. 2010, č. j. X, zamítla námitky žalobce a shora uvedené rozhodnutí potvrdila. Žalovaná uvedla, že dle posudku o invaliditě ze dne 23. 9. 2010 byl sice shledán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce ve smyslu § 26 zákona č. 155/1995

Sb., který odpovídá postižení žalobce zařazenému do kapitoly IX, oddílu A, položky 1, písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. a pokles pracovní schopnosti žalobce byl stanoven na 30%. Od 1. 1. 2010 pak je postižení žalobce klasifikováno dle kapitoly IX, oddílu A, položky 1 písm. b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. s poklesem pracovní schopnosti rovněž stanoveným na 30%. Posudkový lékař zohlednil veškeré lékařské zprávy doložené žalobcem v rámci námitek. Proto žalobce nesplňoval podmínky pro vznik nároku na částečný invalidní důchod, respektive po 1. 1. 2010 na invalidní důchod pro invaliditu I. stupně.

[4] Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalované žalobu, v níž namítal, že jeho zdravotní stav byl nedostatečně posouzen. Uvedl, že přechodil infarkt, trpí angínou pectoris, bronchitidou se začínajícím astma. Nesouhlasil s tím, že v roce 2008 mu byl částečný invalidní důchod žalovanou odňat pro stabilizaci jeho zdravotního stavu, neboť jeho zdravotní stav se naopak postupně zhoršuje. Musí brát množství léků. Dále se v roce 2008 podrobil operaci kolena a v roce 2009 operaci ramene. Dále trpí onemocněním prostaty.

[5] Krajský soud v Ostravě – pobočka Olomouc si vyžádal posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též „PK MPSV“) v Brně. PK MPSV v posudku ze dne 31. 3. 2011 uvedla, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je chronická ischemická choroba srdeční s vazoplastickou anginou pectoris – prokázána při SKG 06/05 – neprokázána tepenná obliterace, spasmus ACd při nástřiku se stenokardiemi. Při opakovaných kontrolách dále bez průkazu zátěží ovlivněné ischemie myokardu s dobrou funkcí LK. Občasné stenokardie reagující na NTG. (Funkční postižení lehké.) Dále byl žalobce dlouhodobě sledován na plicní ambulanci pro asthma bronchiale persistující středně těžké a chronický nikotinismus. Při zavedené léčbě je plicní onemocnění v mezích normy, při infekcích s lehkou obstrukcí periferních dýchacích cest. (Funkční postižení lehké.) Postižení hybnosti levého ramene žalobce s omezením abdukce, po operaci ASK s paliativním ošetřením ruptury rotátorové manžety v prosinci 2009, bylo hodnoceno jako středně těžké. Dále bylo konstatováno (lehké funkční) postižení pravého kolenního kloubu artrózou, v červenci 2008 ošetřeno operací s částečným odnětím vnitřního menisku a s úpravou povrchu chrupavky. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav odpovídá postižení uvedenému v kapitole IX, oddíl A položka 1 písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. s poklesem pracovní schopnosti 30%. Od 1. 1. 2010 pak postižení žalobce odpovídá kapitole IX, oddílu A., položce 1 písm. b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. s mírou poklesu pracovní schopnosti stanovené na 30%. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti dle § 3 a 4 citované vyhlášky se dle závěru PK MPSV nemění.

[6] Proti posudku PK MPSV v Brně uplatnil žalobce námítky. Uvedl, že nemůže souhlasit se zjištěními PK MPSV, že jeho zdravotní stav je stabilizovaný. Před několika lety byl posudkovým lékařem OSSZ v Bruntále u něj konstatován pokles pracovní schopnosti o 42%, od té doby se jeho zdravotní stav mnohem zhoršil, musel podstoupit několik operací. Uvedl, že PK MPSV má zájem potvrdit pouze stanovisko žalované, proto nesouhlasil ani se srovnávacím posudkem jiné PK MPSV a žádal o ustanovení soudního znalce za účelem posouzení, zda jeho dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav odůvodňuje přiznání invalidního důchodu.

[7] Usnesením ze dne 14. 7. 2011, č. j. 72 Ad 5/2011 - 31, krajský soud ustanovila znalcem prof. MUDr. Milana Kovandu CSc, žalobci uložil poskytnout znalci potřebnou součinnost a zároveň žalobci uložil, aby zaplatil zálohu na náklady provedení důkazu znaleckým posudkem ve výši 6000 Kč. Protože žalobce zálohu ani na opakovanou výzvu soudu neuhradil, usnesením ze dne 30. 8. 2011, č. j. 72 Ad 5/2011 - 40, krajský soud znalce zprostil od podání znaleckého posudku.

pokračování

[8] Na to žalobce reagoval podáním, v němž vyjádřil své výhrady k osobě samosoudkyně a k jejímu dosavadnímu postupu, které soud posoudil jako námitku podjatosti. Usnesením ze dne 22. 12. 2011, č. j. Nao 79/2011 - 62, Nejvyšší správní soud rozhodl, že samosoudkyně JUDr. Martina Radkova není vyloučena z projednání a rozhodnutí věci.

[9] Krajský soud dále usnesením ze dne 10. 5. 2012, č. j. 72 Ad 5/2011 - 89, žalobce k jeho žádosti částečně ve výši 9/10 osvobodil od soudních poplatků.

[10] Usnesením z 30. 5. 2012, č. j. 72 Ad 5/2011 - 93, krajský soud ustanovil znalcem MUDr. Tibora Vicsápiho, s tím, že znalec si přibere konzultanta v oboru zdravotnictví – ortopedie – traumatologie Prof. MUDr. M. K., CSc., žalobci uložil zaplatit zálohu ve výši 1000 Kč.

[11] Ustanovený znalec předložil znalecký posudek dne 30. 10. 2012. V posudku uvedl konkrétní výtky vůči posouzení zdravotního stavu žalobce PK MPSV v Brně. Znalec uvedl, že při určení míry poklesu pracovní schopnosti je nutné zohlednit též konkrétní okolnosti posuzované osoby, tj. jeho vzdělání, věk, dosavadní pracovní zkušenosti a z toho plynoucí možnost uplatnění na pracovním trhu. Z tohoto pohledu znalec zohlednil skutečnost, že žalobce má pouze základní vzdělání, pracoval jako zedník a kočí, případně v dalších dělnických profesích. Znalec dále popsal postižení dýchacího (asthma bronchiale), pohybového (arthrosa pravého kolenního kloubu, porucha levého ramenního kloubu) a oběhového ústrojí (vasospastická angina pectoris, hodnocení NYHA II). Co se týče určení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, znalec shodně jako posudkový lékař žalované a PK MPSV určil postižení oběhového ústrojí a ztotožnil se i s klasifikací tohoto postižení dle příloh k vyhláškám o posuzování invalidity (vyhláška č. 284/1995 Sb. a od 1. 1. 2010 vyhláška č. 359/2009 Sb.). Vzhledem k tomu, že s ohledem na svá zdravotní postižení žalobce nemůže vykonávat fyzicky namáhavou práci, což však prakticky vylučuje jeho možné uplatnění v dělnických profesích, přičemž pro jiné práce nemá kvalifikaci, podle znalce není v žádném případě možné stanovit pokles pracovní schopnosti na dolní hranici rozmezí stanoveného pro danou položku přílohou vyhlášky č. 284/1995 Sb. (30-45%). Znalec proto stanovil míru poklesu pracovní schopnosti pro období do 31. 12. 2009 ve výši 40%. Pro období od 1. 1. 2010 znalec uvedl, že k dosavadním postižením žalobce přistoupilo další zhoršení postižení levého ramenního kloubu a pravého kolenního kloubu, které bylo prokázáno lékařským vyšetřením v únoru 2010, lze je však předpokládat přinejmenším od počátku roku 2010. Vyhláška č. 359/2009 Sb. pro rozhodující zdravotní postižení žalobce stanoví s účinností od 1. 1. 2010 rozmezí poklesu pracovní schopnosti 20 – 40%. Vzhledem ke zhoršení postižení kloubů však znalec uvedl, že je nutné přistoupit k navýšení poklesu pracovní schopnosti nad horní hranici rozmezí stanoveného přílohou k vyhlášce, a to o 5 bodů. Proto znalec stanovil pro období od 1. 1. 2010 pokles pracovní schopnosti žalobce celkem na 45%. Maximální možné zvýšení znalec nepoužil, neboť u žalobce je podle názoru znalce možná rekvalifikace.

[12] K dotazu soudu znalec přípisem ze dne 11. 11. 2012 sdělil, že není schopen stanovit datum vzniku invalidity, neboť toto nebylo předmětem zadání znaleckého posudku. Pokud by bylo třeba stanovit den vzniku invalidity, musel by znalec znovu prostudovat zdravotní dokumentaci žalobce. Při soudním jednání dne 13. 11. 2012 žalobce sdělil, že žádá o posouzení invalidity za celé období od předchozího odnětí částečného invalidního důchodu k 16. 6. 2008, neboť za celé toto období podle jeho názoru jeho zdravotní stav příznání částečného invalidního důchodu odůvodňoval. V ostatním vyslovil se znaleckým posudkem souhlas. Na základě toho

krajský soud uložil ustanovenému znalci, aby doplnil znalecký posudek o posouzení invalidity žalobce v období od 16. 6. 2008 (předchozí odnětí částečného invalidního důchodu) do 4. 10. 2009 (podání nové žádosti o přiznání částečného invalidního důchodu).

[13] Dne 8. 1. 2013 podal ustanovený znalec dodatek znaleckého posudku. Uvedl v něm závěr, že žalobce byl již od 16. 6. 2008 do 4. 10. 2009 částečně invalidní ve smyslu § 44 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., v tehdy platném znění, s poklesem pracovní schopnosti 35%. Totéž platí i pro období od interního nálezu z 19. 10. 2007. I pro toto období bylo rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobce postižení oběhové soustavy, tj. ischemická choroba srdeční s prokázanou anginou pectoris bez obliterace koronárních tepen. Postižení žalobce lze klasifikovat dle kapitoly IX, oddílu A, položky 1b, přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. Dále žalobce trpěl chronickou obstrukční chorobou plicní. Pokles pracovní schopnosti žalobce znalec stanovil s přihlédnutím k pracovní anamnéze žalobce a k tomu, že nemůže vykonávat fyzicky namáhavé práce, práce v nepříznivých klimatických podmínkách a v prašném prostředí.

[14] Při soudním jednání dne 29. 1. 2013 se žalobce i žalovaná ke znaleckému posudku ve znění jeho doplnění vyjádřili tak, že k němu nemají námitky a nenavrhují další dokazování. Žalovaná sama navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

[15] Krajský soud rozsudkem ze dne 29. 1. 2013, č. j. 72 Ad 5/2011 - 190 (dále též „napadený rozsudek“), zrušil napadené rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení. Dále rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na nákladech soudního řízení 10.626 Kč a státu na účet Krajského soudu v Ostravě 17.100 Kč. Krajský soud v odůvodnění uvedl, že se ztotožnil se závěry znaleckého posudku MUDr. Tibora Vicsápi, s nímž při soudním jednání oba účastníci souhlasili. Ze znaleckého posudku vzal krajský soud za zjištěné, že žalobce byl v období od 16. 6. 2008 do 31. 12. 2009 částečně invalidní a od 1. 1. 2010 invalidní v I. stupni. Krajský soud proto musel přistoupit ke zrušení napadeného rozhodnutí žalované, neboť žalovaná nezjistila skutkový stav v dostatečném rozsahu. Krajský soud dále zavázal žalovanou, aby v dalším řízení přiznala žalobci částečný invalidní důchod od 16. 6. 2008 v souladu s § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb.

[16] Proti rozsudku krajského soudu podala žalovaná (dále též stěžovatelka) kasační stížnost. V ní uvedla, že uplatňuje důvody kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“).

[17] Stěžovatelka předeslala, že *de facto* ničeho nenamítá proti zjištění, že žalobce byl shledán pro období do konce roku 2009 částečně invalidní a pro období od roku 2010 invalidní v I. stupni. Stěžovatelka však zejména brojí proti závaznému právnímu názoru vyslovenému krajským soudem v napadeném rozsudku, že je povinna žalobci přiznat částečný invalidní důchod od 16. 6. 2008. To podle stěžovatelky není možné, aniž by bylo přesně určeno datum vzniku částečné invalidity. Toto datum však ani z napadeného rozsudku ani z posudku soudního znalce nelze zjistit. Stěžovatelka uvedla, že na základě dřívější žádosti byl žalobce uznán částečně invalidním dle § 44 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. s určením dne vzniku částečné invalidity k 20. 6. 2005. Následně byl částečný invalidní důchod žalobci odňat rozhodnutím stěžovatelky ze dne 5. 6. 2008, a to k datu 16. 6. 2008, neboť podle kontrolní lékařské prohlídky byl posudkovým lékařem stanoven pokles pracovní schopnosti žalobce pouze o 30%. Proti tomuto rozhodnutí o odnětí částečného invalidního důchodu žalobce nepodal žalobu. Novou žádost o částečný invalidní důchod žalobce podal dne 5. 10. 2009.

pokračování

[18] Stěžovatelka uvedla, že z uvedeného by plynul závěr, že částečná invalidita žalobce vznikla od 20. 6. 2005 a trvala až do 31. 12. 2009, a mělo by se tak jednat o obnovu částečného invalidního důchodu, nikoli o jeho nové přiznání. Takto by byl srozumitelný odkaz krajského soudu na § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., protože důchod nebyl dosud žalobci přiznán ani mu nebyl vyplacen v nižší výši, než náležel, a ani nebyl přiznán od pozdějšího data, než náležel. V takovém případě by postačovalo, aby krajský soud zavázal stěžovatelku, aby považovala žalobce k 16. 6. 2008 za nadále částečně invalidního. V takovém případě by stěžovatelka žalobci přiznala částečný invalidní důchod ve výši, v jaké náležel ke dni odnětí.

[19] Pokud by však měl žalobci náležet částečný invalidní důchod od 16. 6. 2008 a jednalo by se o nové přiznání důchodu podle § 43 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., musely by dle stěžovatelky být zkoumány i další podmínky pro přiznání částečného invalidního důchodu citovaného ustanovení, zejména potřebná doba pojištění.

[20] Podle stěžovatelky tak krajský soud rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, neboť znalci neuložil, aby určil datum skutečného vzniku invalidity, které nemusí odpovídat 16. 6. 2008. Formulace závazného právního názoru v odůvodnění napadeného rozsudku je natolik vágní, že brání stěžovatelce, aby rozsudek realizovala. Stěžovatelka zdůraznila, že závazný právní názor správního soudu by měl být natolik jasný a srozumitelný, aby správním orgánům bylo patrné, jak mají v dalším řízení postupovat. S ohledem na to stěžovatelka navrhla zrušit napadený rozsudek a vrátit věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

[21] Stěžovatelka dále navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Tomuto návrhu Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 24. 4. 2013, č. j. 4 Ads 23/2013 – 27, nevyhověl.

[22] Žalobce se ke kasační stížnosti vyjádřil přípisem z 14. 4. 2013, v němž uvedl, že o soudní přezkum rozhodnutí stěžovatelky o odnětí částečného invalidního důchodu z 5. 6. 2013 usiloval, avšak v důsledku neznalosti procesních předpisů podal opravný prostředek k okresnímu soudu, který řízení zastavil. Následné podání ke krajskému soudu z nespécifikovaných důvodů rovněž nebylo věcně vyřízeno a bylo mu doporučeno znovu požádat o částečný invalidní důchod. Jeho invalidita trvá již od 20. 6. 2005. Celý život tvrdě pracoval, a to i poté, co se zhoršil jeho zdravotní stav. S manželkou mají do pěstounské péče svěřené děvčátko z kojeneckého ústavu. Úřad práce jej dvakrát doporučil k zaměstnání na konkrétní pracovní místa, ale v důsledku jeho špatného zdraví nikdy nebyl přijat. Nepomohla ani rekvalifikace, do níž se zapojil. Nemá prostředky na léky ani na cestování za lékaři. Dovojuje, že kdyby pracovníkům OSSZ poskytl „sponzorský příspěvek“ invalidní důchod by mu přiznali.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[23] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a za stěžovatelku v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná zaměstnanec s vysokoškolským právnickým vzděláním, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[24] Kasační stížnost není důvodná.

[25] Spornou je v dané věci pouze otázka dne vzniku invalidity žalobce.

[26] Podle § 78 odst. 4 až 6 s. ř. s. *zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému. Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Zrušil-li soud rozhodnutí správního orgánu ve věci, v níž sám prováděl dokazování, zabrne správní orgán v dalším řízení tyto důkazy mezi podklady pro nové rozhodnutí.*

[27] Podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., *zjistí-li se, že (...) důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží. Důchod nebo jeho zvýšení se přitom doplatí nejvýše pět let nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení; pro běh této lhůty platí § 55 odst. 2 věta druhá a třetí obdobně. Důchod nebo jeho zvýšení se však doplatí ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, v případě, že důchod nebyl přiznán nebo byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení.*

[28] Nejvyšší správní soud nejprve předesílá, že podle ustálené soudní judikatury ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. umožňuje opětovné přezkoumání nároku na dávku důchodového pojištění i přesto, že o tomto nároku již bylo v minulosti pravomocně rozhodnuto. Toto ustanovení limituje použití překážky věci rozhodnuté ve věcech důchodového pojištění. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2009, č. j. 4 Ads 43/2008 – 60, se uvádí: *„Předpisy sociálního zabezpečení či důchodového pojištění nebrání tomu, aby příslušný správní orgán důchodového pojištění rozhodl o žádosti o dávku, či její úpravu, znovu a naopak ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. počítá s tím, že dojde k novému rozhodnutí, jakmile nastanou skutečnosti tam uvedené, tj. i v případě, zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží. Dojde-li za těchto podmínek k vydání nového rozhodnutí, nejde z hlediska přezkumné činnosti soudu o tutéž věc. Povinností soudu v takovém případě je, aby rozhodnutí orgánu důchodového pojištění věcně přezkoumal.“* Podobně v rozsudku ze dne 19. 4. 2007, čj. 4 Ads 7/2007-49, Nejvyšší správní soud judikoval, že *„[z] žádného ustanovení, at' již naposledy zmíněného zákona či správního řádu nelze dovozovat, že by předchozí, byť pravomocně skončené řízení o dávce důchodového pojištění, tvořilo bez dalšího překážku věci rozhodnuté, pro niž by řízení mohlo být zastaveno. Ostatně řízení podle § 56 odst. 1 písm. b) ZDP (zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, důchod se zvýší, a to ode dne, od něhož zvýšení náleží) prakticky překážku věci pravomocně rozhodnuté vylučuje“.* V posuzované věci proto nelze dovozovat, že by v důsledku pravomocného rozhodnutí stěžovatelky ze dne 5. 6. 2008 o odnětí částečného invalidního důchodu žalobci proto, že žalobce nebyl částečně invalidní, nebylo možno zkoumat, zda částečná invalidita žalobce trvala od 20. 6. 2005 i nadále.

[29] Otázka časového určení vzniku invalidity má přitom zásadní význam, jak správně dovozuje stěžovatelka. To, zda (i) částečná invalidita žalobce zanikla a od 16. 6. 2008 znovu vznikla nebo zda (ii) trvala již od 20. 6. 2005 nepřetržitě až do konce roku 2010 (a následně jako invalidita I. stupně), je podstatné, především pro posouzení otázky, zda stěžovatel vůbec má nárok na částečný invalidní důchod. V případě kladné odpovědi na otázku vzniku nároku na důchod, je tato okolnost rozhodná i pro výpočet samotné výše částečného invalidního důchodu. Správné zjištění této skutečnosti tedy nemá pouze akademický význam, nýbrž je především v zájmu žalobce. Doba pojištění potřebná pro přiznání částečného invalidního důchodu se totiž posuzuje právě ke dni vzniku invalidity, respektive nárok na přiznání důchodu vznikne až kumulativním splněním obou podmínek uvedených v § 43 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb.,

pokračování

tj. doby pojištění (v případě žalobce pět let pojištění v posledních deseti letech před vznikem nároku na důchod) a částečné invalidity. Aniž by Nejvyšší správní soud musel tuto otázku zkoumat a aniž by ze správního spisu vyplývaly všechny skutečnosti potřebné pro posouzení této rozhodné skutečnosti, Nejvyšší správní soud pouze upozorňuje na to, že pokud stěžovatel podmínku doby pojištění splňoval ke dni 20. 6. 2005, je možné, že tuto podmínku by ke dni 16. 6. 2008 již nesplňoval (zejména pokud, jak sám uvádí, byl v posledních letech pouze evidován jako uchazeč o zaměstnání).

[30] Vycházejí z těchto předpokladů, Nejvyšší správní soud zkoumal, zda z provedeného dokazování v rámci řízení před krajským soudem lze zjistit datum vzniku částečné invalidity žalobce, respektive to, zda jeho částečná invalidita trvala nepřetržitě od 20. 6. 2005. Krajský soud v předmětné věci znalci uložil doplnění znaleckého posudku o posouzení částečné invalidity žalobce „*za dobu od stanoveného zániku invalidity v roce 2008 (nebo 2007) do 4. 10. 2009*“. Soudní znalec v doplnění znaleckého posudku ze dne 8. 1. 2013 vyšel z toho, že dne 19. 10. 2007 se žalobce podrobil vyšetření na privátní interní ambulanci Vrbo, ošetřující lékařka MUDr. A. H. V rámci tohoto vyšetření byla potvrzena diagnóza odpovídající rozhodující příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, tak jak vedla znalce k závěru o částečné invaliditě k datu podání nové žádosti o invalidní důchod (4. 10. 2009) v původním znaleckém posudku z 30. 10. 2012. V závěru doplnění znaleckého posudku znalec uvedl: „*Posuzovaný od 16. 6. 2008 do 4. 10. 2009 byl částečně invalidní ve smyslu § 44 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Uvedené hodnocení platí i pro období od citovaného interního nálezu od 19. 10. 2007.*“

[31] Je pravdou, že částečný invalidní důchod byl žalobci odňat k 16. 6. 2008, avšak stalo se tak na základě zjištění posudkového lékaře OSSZ Bruntál ze dne 27. 11. 2007, že žalobce již není částečně invalidní. Aby bylo možné dojít k závěru, že žalobci byl částečný invalidní důchod neprávem odepřen ve smyslu § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., a že invalidita žalobce trvala od 20. 6. 2005 nadále, je nutné, aby soudem ustanovený znalec konstatoval, že částečná invalidita žalobce k datu kontrolní prohlídky 27. 11. 2007 dále trvala. Jak bylo výše uvedeno, toto ze znaleckého posudku, respektive z jeho doplnění ze dne 8. 1. 2013, vyplývá. Z dokazování provedeného krajským soudem prostřednictvím znaleckého posudku MUDr. Tíbor Vicsápi tedy lze učinit závěr, jehož se stěžovatelka domáhá, že částečná invalidita žalobce vznikla 20. 6. 2005 a trvala nadále až do konce roku 2009 a od 1. 1. 2010 se změnila v invaliditu I. stupně.

[32] Ačkoli tedy závěr o datu vzniku částečné invalidity žalobce nebyl v odůvodnění napadeného rozsudku explicitně obsažen a závazný právní názor vyslovený krajským soudem tedy nebyl z tohoto hlediska úplný, Nejvyšší správní soud potřebné zjištění z důkazů provedených již v řízení před krajským soudem doplnil a takto částečně korigoval závazný právní názor vyslovený krajským soudem (srov. výrok V. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2009, čj. 8 Afs 15/2007-75, č. 1865/2009). Důkazy provedené v řízení před krajským soudem stěžovatelka v dalším řízení použije jako podklady pro nové rozhodnutí o žádosti žalobce o přiznání částečného invalidního důchodu z 4. 10. 2009.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[33] Vzhledem k tomu, že námitky uplatněné stěžovatelkou v kasační stížnosti se ukázaly být nedůvodné a napadený rozsudek krajského soudu netrpí ani vadami, k nimž by bylo nutno přihlídnout z úřední povinnosti, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[34] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud dle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch a procesně úspěšnému žalobci žádné uplatnitelné náklady (např. náklady spojené s právním zastoupením) nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. srpna 2013

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu